

Kommunstyrelsen

Motion – Fossilfri fordonsflotta senast 2030

Motion den 12 oktober 2020 av Carl-Magnus Grenninge m.fl. (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens miljöutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige noterar att det finns mål i miljöprogrammet som styr mot en fossilfri fordonsflotta och att det redan pågår ett arbete som ligger i linje med förslagen i motionen.

Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning av ärendet

En motion inkom den 12 oktober av Carl-Magnus Grenninge m.fl. (S) som föreslår att kommunen ställer om sin fordonsflotta till att bli fossilfri till 2030. En del av fordonsflottan inom kommunen är tjänstebilar, fordon inom hemtjänst och fordon inom annan av kommunen upphandlad verksamhet. För att kunna nå en fossilfri fordonsflotta till 2030 föreslår motionärerna även att kommunen ställer krav i kommande upphandlingar att fossilfritt bränsle ska användas i personbilar som används i den kommunalt finansierade verksamheten.

Ambitionen i förslagen går i linje med verksamheternas mål och utveckling. Möjligheterna att realisera en fossilfri fordonsflotta beror på hur den tekniska utvecklingen fortskrider. Det är särskilt konstruktionsmaskiner och fordon som är svåra att ersätta i dagsläget. Av den anledningen föreslås att fossilfria alternativ prioriteras i de fall där det är möjligt, det vill säga inom de områden där det finns möjlighet att ersätta till fossilfria transportsätt så som personbilar, samt att kommunen ställer krav på detta inom lämpliga upphandlingar och avtal.

Förslagen i motionen

En motion inkom den 12 oktober av Carl-Magnus Grenninge m.fl. (S) som föreslår att kommunen ställer om sin fordonsflotta till att bli fossilfri till 2030. En del av fordonsflottan inom kommunen är tjänstebilar, fordon inom hemtjänst och fordon inom annan av kommunen upphandlad verksamhet. För att kunna nå en fossilfri fordonsflotta till 2030 föreslår motionärerna även på att kommunen ställer krav i kommande upphandlingar att fossilfritt bränsle ska användas i personbilar som används i den kommunalt finansierade verksamheten.

Enhetens utredning och bedömning

År 2030 ska klimatpåverkan från Sveriges transportsektor ha minskat med 70 procent jämfört med år 2010. Tekniken inom eldrivna bilar har tagit stora steg framåt de senaste åren och allt talar för att utvecklingen kommer fortsätta i accelererande takt.

I kommunens mål och budget är en av alliansens politiska inriktningar; miljösmart kommun. Den politiska inriktningen fungerar som ett riktmärke för kommunens samlade klimatarbete vilket styr den kommunala organisationens och de kommunägda bolagens verksamhet. Ett av målen under ”miljösmart kommun” är ett helt fossilfritt samhälle. Det innebär att bl a att gamla oljepannor ska tas bort och ersättas av solpaneler, bergvärme eller fjärrvärme i kommunens fastigheter och att den el som kommunen köper ska vara fossilfritt producerad. För kommunens fordon innebär det bland annat *att kommunens fordon i möjligaste mån ska vara el- eller hybridbilar.*

En satsning för en fossilfri fordonsflotta skulle påverka flera av kommunens klimatmål i miljöprogrammet 2016-2030 som antogs av KF 2015 (KFKS 2015/864) I den senaste revideringen av miljöprogrammet beslutades ett mål om att 100 procent av kommunens fordon ska kunna drivas med förnybart bränsle till 2025.¹ En övergång från bensin- och dieseldrivna fordon och arbetsmaskiner till icke fossila drivmedel, exempelvis el-, biogas och HVO-drift kan bidra positivt till de lokala miljö kvalitetsmålen frisk luft, begränsad klimatpåverkan och god bebyggd miljö.

Som stor offentlig inköpare har kommunen goda möjligheter att påverka utvecklingen i riktning mot målet om minskade växthusgasutsläpp från kommunens verksamheter. Inköpsprocessen är ett viktigt strategiskt verktyg för kommunen för att kunna ställa krav och genom detta kan krav ställas på exempelvis fossilfrihet avseende fordon, transporter och maskiner. Detta gäller såväl lätta fordon, tunga transporter som maskiner för parkskötsel och snöröjning.

Kommunen arbetar idag med digitala körjournaler för att få en bättre uppföljning på kommunens bilar och i första hand väljs miljöbil utifrån bonus/malus. Bonus-malus innebär att bonus ges i samband med inköpstillfället till vissa fordon med låga utsläpp av koldioxid medan fordon med höga utsläpp av koldioxid får en malus i form av förhöjd skatt. Exempelvis är idrottsdriften i färd med att byta ut sina åtta fordon till rena elbilar. Enheten för drift offentlig utemiljö har gått in i ett projekt inom utsläppsfria arbetsmaskiner som leds av Stockholms stad med syfte att driva utvecklingen och tillverkningen av arbetsmaskiner för minskat koldioxidutsläpp. I projektet ingår det att titta på vilka gemensamma upphandlingskrav man kan ställa från kommunens håll för att öka efterfrågan på utsläppsfria arbetsmaskiner inom regionen. Projektet är en satsning inom ramen för Fossilfritt 2030 som drivs av Biodriv Öst i samverkan med flertal kommuner och regioner i landet. Nacka kommun står inför kommande investeringar av

---

¹ Personbil, minibuss, lätt lastbil, tung lastbil. Inräknat i statistiken är alla leasingbilar samt egenägda personbilar och lastbilar (lätta och tunga) från Transportstyrelsen. Släpvagnar och traktorer är undantagna.

Lastbil, Hjullastare, Sopmaskin samt förnyelse av bilar för persontransport. Kommunerna behöver ligga steget före övrig verksamhet för att kunna ha möjlighet att handla upp med motsvarande miljökrav. Nacka gick med i projektet Fossilfritt 2030 under början av 2020.

Det är troligt att elbilsanvändningen kommer att öka kommande åren, då fler elfordon kommer ut på marknaden. En utmaning som kommunen har för att ställa om till en helt fossilfri fordonsflotta är de initialt ökade kostnaderna för att köpa in nya fordon och därefter få högre avtalskostnader för elfordon/fordon med fossilt bränsle. Idag ställs upphandlingsspecifika krav på miljö beroende på upphandlingsföremålet med utgångspunkt i kommunens miljömål. Det innebär att det är upp till varje beställare att besluta hur den i respektive upphandling beaktar miljömålen på bästa sätt.

Möjligheterna att realisera en fossilfri fordonsflotta beror på hur den tekniska utvecklingen fortskrider. Enheten föreslår att fossilfria alternativ prioriteras i de fall där det är möjligt samt att kommunen ställer krav på detta inom lämpliga upphandlingar och avtal. Utifrån ovanstående noteras sammanfattningsvis att kommunen har ett arbete igång som styr mot en fossilfri fordonsflotta. Motionens förslag ligger därmed i linje med verksamheternas mål och utveckling.

Ekonomiska konsekvenser

De direkta ekonomiska effekterna av att ställa om mot en fossilfri fordonsflotta är svåra att uppskatta. Förslagen i motionen medför ekonomiska konsekvenser då ovanstående krav bidrar till högre inköpspris för framförallt elbilar som i å andra sidan ger betydligt lägre drivmedelskostnader.

Konsekvenser för barn

En mer miljö- och klimatanpassad fordonsflotta ger på sikt bättre livsbetingelser för kommande generationer och beroende på val av alternativa bränslen innebär det även mindre buller och minskande luftföroreningar i staden.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 – Motion fossilfri fordonsflotta 2030

Per Enarsson
Miljöchef

Anastasja Stengred
Miljösamordnare